

73% Bludičky - režie Irena Pavlásková, 2010 Česko

Zavírá se brána dětského domova a otvírá se nový, drsný svět.

Dvaadvacetiletá Marie, která dokončuje studia na sociální škole, osmnáctiletý Adam, právě opouštějící dětský domov a nejmladší, sedmnáctiletá Eva, kterou odchod do normálního světa teprve čeká - to je ústřední trojice hrdinů, s níž se setkáváme na začátku příběhu. Spojuje je příbuzenský vztah, mají jednu matku, neschopnou nést své mateřství. Mají zvyky a zkušenosti obyvatel dětského domova a naopak jim chybí mnohé ze zkušeností, které my všichni mimo dětské domovy považujeme za samozřejmé a běžné - například samozřejmý chod běžné rodiny. Jejich vzájemné pouto je ovšem nesmírně silné, tak trochu jsou to ti tři proti neznámému, drsnému a nic neodpouštějícímu světu. Musejí ho nejen vnějškově, ale především niterně pochopit, musejí se ho niterně naučit, aby mohli obstát jako všichni ostatní, kteří tento handicap nemají.

(Ne)chcené děti - Rozum a Cit Slovensko

V roce 1999 STV v spolupráci s občianskym združením Návrat vyrobilo deväťdielny seriál 26 minútových dokumentov s názvom Nechcené deti. O dva roky neskôr práca na filmoch pokračovala (už bez koprodukčnej účasti STV) päťdielnym seriálom 13 minútových dokumentov (Ne)chcené deti. Cieľom autorsko-realizačného tímu bolo pravdivo, kriticky a predovšetkým s prihliadnutím na kontext informovať verejnosť o situácii opustených detí na Slovensku a o probléme náhradnej starostlivosti. Zároveň bolo priznaným zámerom celého autorsko-realizačného tímu podporiť riešenie tohto sociálneho problému tým, že filmy poskytnú latentným náhradným rodičom dostatočne plastický materiál pre uvažovanie o prijatí opusteného dieťaťa do vlastnej rodiny.

Na cykle Nechcené deti (1999, 2001) spolupracovali vtedy mladí, začínajúci autori - režiséri Marek Šulík, Jaroslav Vojtek, Juraj Lehotský, Ján Stračina, dramaturgia a odborná spolupráca Marek Leščák, Tibor Hujdič, kameramani Martin Kollár, Ján Meliš, Julius Liebenberger a ďalší, i skúsenejší filmári, napr. Mária Homolka.

85% Nevítaní - režie Tomáš Škrdlant, 2009 Česko

Ten film je o dobrém životě i se špatnou sudbou. O návratu zpět mezi lidi, do lidského života se všemi jeho nedokonalostmi," říká o svém snímku režisér Tomáš Škrdlant. Pětici hlavních postav, které se narodily s vážným postižením a byly rodiči odmítnuty, sledoval neuvěřitelných dvacet let. V záměrně volně propletených portrétech sledujeme jejich cestu od dětství v Jedličkově ústavu až po snahu plnohodnotně se začlenit do života dospělých. Od doby, kdy byly v duchu komunistické doktríny zavřeny v ústavech s přísným zákazem kontaktu s "normální" společností až do současnosti, kdy většina z nich založila své vlastní rodiny. Od prvních bolestných pokusů pochopit, proč se k nim rodiče nehlasí a společnost je izoluje, až po zjištění, že žít se dá i bez rodiny a i s postižením. Intimní a nesmírně citlivě natočený Škrdlantův dokument rozhodně není smutnou ukázkou několika nešťastných osudů, ale naopak povzbudivým svědectvím o tom, co všechno dokáže hendikepovaný člověk se silnou vůlí zvládnout. Film získal výroční Cenu Pavla Kouteckého za nejlepší český dokument.

57% Lucie a zázraky - režie Ota Koval, 1970 Československo

Moderní pohádka o tom, co všechno se může stát, když po světě běhá obžvlivý růžový plyšový pes. Pohádku o pětileté Lucii z dětského domova, které obžvlivý plyšový pes Laurel Hardy Růžovej (podle Lucie Raulohadry Růžovej), pomůže najít maminku, natočil v roce 1970 jako svůj samostatný režijní debut Ota Koval. Pokusil se spojit dnešní svět se světem němé grotesky a vytvořil tím jakousi obdobu staré crazy komedie. Vznikl tak film, jak si režisér přál, který není určen výhradně dětem. Titulní postavu vytvořila půvabná čtyřletá Viktorie Čermáková a ústřední dvojici dospělých si s chutí zahráli zpěvačka Nada Urbánková a Jan Tříska.

86% Kolja - režie Jan Svěrák, 1996 Česko

Laskavá komedie o muži, který se domníval, že už nemůže být hůře a netušil, že právě prožívá nejkrásnější chvíle svého života. Františkovi už prošeďivěly vousy. Kolja ještě nedosáhl školního věku a setkali se díky tragikomické životní situaci. Ti dva zůstali nakonec sami. Starý mládenec a kluk, kteří si navzájem nerozumějí a to ve všech směrech. Čeká je dlouhá a složitá cesta za úsměvem a láskou..

58% Kudrnatá holka - režie John Hughes, 1991 USA

Tulák a příležitostný podvodník Bill Dancer přijíždí do Chicaga se svojí devítiletou společnicí Sue. Za pomoci starého triku, když předstírá, že je sražen autem, se mu podaří vymámit z vyděšené řidičky Frey Ellisonové večeři. Po noci strávené v noclehárně se oba tuláci znovu setkávají s Grey, která tentokrát Billa srazí doopravdy. Mladá žena, která pracuje jako úspěšná advokátka, pozve Billa i jeho kudrnatou partnerku k sobě. Má pocit, že by se především o Sue měla postarat, i když se kvůli tomu pohádá se svým upjatým přítelem Walkerem. Opatří oběma nové šaty a přinutí Billa, aby si sehnal práci. Walker, který vycítí vzrůstající náklonnost mezi Grey a Billem, se postará, aby se Bill, který se zcela nerozloučil se svojí podvodnickou minulostí, dostal do vězení. Sue skončí v dětském domově. Walker však podcenil Greyinu odhodlanost a probouzejí se city. Mladá advokátka dosáhne toho, že Sue je svěřena do její péče a ani Bill ve vězení dlouho nepobude.

75% Domov (TV seriál) - režie Laco Halama, 1985 Československo

Třináctiletý Peter Ďuriš (L. Kompaník) nemá štěstí. Vztah jeho rodičů se rozpadá, Peter se pomalu dostává na šikmou plochu, navíc je šikanován dvěma staršími hochy. Zdánlivá naděje, kdy se rodiče před synem kají, slibují nápravu a návrat ke

šťastným dobám, rychle pohasne. Peter Duriš definitivně končí v Dětském domově, kde si charismatická a velmi laskavá ředitelka povšimne mladíkova talentu pro vytrvalostní běh. V nadcházejícím atletickém klání Peter reprezentuje právě Dětský domov. Podaří se mu zvítězit?

83% Slavíci v kleci - režie Christophe Barratier, 2004 Francie

Slavný dirigent Pierre Morhange se vrací do Francie na matčin pohřeb. Setkává se tu s dávným spolužákem Pépinotem, který mu řekne, že také jejich učitel hudby už zemřel. Učitelův deník vrací Pierra do starých časů: píše se rok 1949 a talentovaný Clément Mathieu přijímá místo v internátní chlapecké škole, jejíž chovanci - divocí, problematičtí chlapci, často sirotci - rozhodně nejsou studenty ochotnými pronikat pod jeho vedením do křehkých tajemství hudby. Tyranský ředitel školy Racin se domnívá, že na žáky platí jen přísnost. Clément se však rozhodne, že vsadí na metody, které jsou blízké jeho srdci. Oříškem se pro něj stává právě Pierre Morhange, chlapec s dábelskou povahou, ale andělskou tváří - a nádherným hlasem. Ten stojí v samém středu učitelova boje o duše ztracených chlapců a krásu světa. Mathieu začíná prostřednictvím magického světa hudby měnit životy svých svěřenců navždy.

43% Čekání na štěstí (Dětský domov) - režie John Sayles USA

Šest žen - zasněná Eileen, drsná Nan, sportovní Skipper, přímá Leslie, veselá Jennifer a trpělivá Gayle - společně sdílejí exotický hotel v jižní Americe, který vede Senora Munoz (Rita Moreno), a úzkostlivě čekají na místní byrokracii, aby schválila proces jejich adopce nově narozených dětí z blízkého sirotčince. V průběhu společných týdnů čekání se podělují o naději, ale také o zoufalství z touhy po dítěti. Dráždivý, bystrý a hluboký pohled na konflikt kultur, moderního mateřství a záhadě osudu, Dětský domov je nejnovějším filmem spisovatele a režiséra Johna Sayles.

65% Útěk na Aljašku - režie Tim McCanlies USA

Jedenáctiletý Moon strávil svůj dosavadní život uprostřed lesů. Jeho otec nechtěl žít v civilizaci a podmaňovat se řádu, který s sebou život ve městě přináší. Po jeho smrti ale zůstává Moon úplně sám, opuštěný a vyděšený, že pokud ho úřady najdou, pošlou ho do dětského domova. Nějaký čas se mu sice daří skrývat, ale zanedlouho skončí tam, kde nechtěl - v dětském domově. Přestože tu nalezne zázemí a opravdové přátelství, touha po svobodě je stále příliš velká. A tak Moon a jeho kamarád Kit plánují útěk...

77% Dítě - režie Jean-Pierre Dardenne, Luc Dardenne Belgie

Osmnáctileté Soně a o málo staršímu Brunovi se právě narodilo dítě. Nemají kam jít, ale nezdá se, že by jim to dělalo velké starosti: jsou zvyklí žít ze dne na den. Bruno se živí drobnými krádežemi a trochu i prodejem drog, ale Soňa má zřejmě rád a zdá se, že je ochoten postarat se i o dítě. Když ho ale Soňa pošle na procházku s kočárkem, který narychlo sehnali, zatímco sama čeká ve frontě, aby dítě zapsala do matřiny, vybaví se Brunovi lákavá nabídka z minulého dne a bez dlouhého rozmýšlení se rozhodne prodat dítě k adopci. Vzápětí je odnese podle telefonických pokynů před dveře cizího bytu a po chvíli sebere obálku s penězi. Vůbec nechápe, proč je Soňa tak zděšená: přece dítě si mohou udělat nové, kdežto peníze potřebují teď. Teprve když zjistí, že Soňa je neoblomná, vydá se na místo činu, aby dítě získal zpět. Po čekání v tajemné garáži skutečně dítě najde, ale je postaven před nutnost vrátit jednou tolik, než předtím dostal. Jak se Bruno, sám vlastně ještě dítě, vyrovná se všemi problémy, jež se na něj nahruly?

79% Juno - režie Jason Reitman USA

Juno (Ellen Page) je šestnáctiletá středoškolačka, která se potýká s nečekaným těhotenstvím. Otcem dítěte je další teenager, Paulie (Michal Cera), kterého ovšem ona nepovažuje za svého přítele. Chce, aby všechno skončilo jako špatný sen, ale zjišťuje, že musí začít situaci řešit. Využije pomoci své nejlepší přítelkyně Leah (Olivia Thirlby) a uvažuje o Centru pro pomoc ženám, aby jí pomohlo s „rychlým potratem“, jak tomu sama říká. Před klinikou ale potká svou kamarádku Su-Chin (Valerie Tian), která odmítá potraty a přesvědčí ji, aby svoje rozhodnutí změnila.

Juno nakonec spolu s Leah nachází v Penny Saver inzerát od Marka a Vanessy Loringových (Jason Bateman, Jennifer Garner), kteří zoufale touží po dítěti a právě zde začíná příběh mladičké dívky Juno a jejího dospívání.

73% Oliver Twist - režie Roman Polanski, 2005 Velká Británie

19. století, Londýn. Oliver Twist osiřel v raném věku a nyní musí žít v chudobinci, který řídí odporný pan Bumble. Již tak skromné denní přiděly chlapců jsou jeho zásluhou ještě tenčí. Zoufalý, přesto však rozhodnutý, Oliver uprchně a splyne s davu v ulicích Londýna. Nemá v kapse ani penny, je sám. Fagin, šéf místních malých kapsářů, ho však vláká do světa zločinu. Oliverova záchrana od laskavého pana Brownlowa je pouze začátkem řady dobrodružství, která jsou příslibem lepšího života.

73% Sedem magických roků - Marek Šulík, 2005 Slovensko

Keď má na svet prísť nový človek, jeho rodičia sa pýtajú: čo potrebujeme kúpiť? Plienky, krémy, postielku, zvláštnu vaničku na kúpanie, cumel s špeciálnym ergonomickým tvarom... Jediné čo dieťa naozaj potrebuje sú jeho rodičia: vnútorné silní, plní energie a odhodlaní riešiť prichádzajúce problémy, plní optimizmu a lásky.

74% Mimina - režie Thomas Balmés (dokument) Francie

Pozoruhodný sběrný dokument režiséra Thomase Balmése mapuje souběžně život čtyř miminek z celého světa od narození po jejich první krůčky. Setkáme se tu se třemi holčičkami – Ponijao, která žije s rodinou a dalšími třemi sourozenci u Opuwo v Namibii; Mari z japonského Tokia a Hattie ze San Franciska – a s chlapcem Bayarjargalem z Mongolska. Režisér, který se pro všechny natáčené rodiny stal rodinným přítelem, zachytil nejen důležitou část života malých človíčků, ale také různorodé zvyky a prostředí, ve kterém tyto děti vyrůstají.

82% Tajnosti a lži, VB/Francie, 1996

Když mladé černošce Hortense zemře adoptivní matka, rozhodne se vyhledat tu skutečnou. V adopční agentuře ji čeká překvapení - v kolonce barva pleti stojí jasně napsáno - bílá. Zmatená dívka se rozhodne matku najít. Cynthia Purleyová žije v řadovém domku v dělnické čtvrti se svou další nemanželskou dcerou Roxanne. Setkání s prvním dítětem, jež po porodu ani neviděla, je pro ni šokem. Přesto mezi matkou, která tráví dny v osamění, a nově nalezenou dcerou, vznikne hezký intimní vztah. Cynthia nakonec představí Hortense své rodině. Toto setkání přinese pro všechny očistění od tajností a lží, jimiž téměř každý z hrdinů přehlušoval svou bolest či psychické trauma. Film vypovídá o nedostacích ve vzájemné komunikaci člověka s člověkem, o neporozumění, jež často zbytečně způsobuje těžkosti ve vztahu i mezi nejbližšími. Mike Leigh pozvolna odkrývá charakter každé ze svých postav a naznačuje příčiny jejich chování. Činí tak svým typicky vyhraněným stylem, k němuž patří zájem o běžné lidské problémy, cit pro prostředí a zvláště nenápadný, jemný humor. Pozitivní vyznění "bergmanovského" příběhu stojí především na velmi kvalitních hereckých výkonech.

75% Patrik - věk 1,5, Švédsko, 2008

Gayové Goran a Sven Skooghovi jsou zcela idylický pár. Už delší dobu žijí ve velmi harmonickém manželství, mají půvabný dům na předměstí a jejich domácnost překypuje láskou a vřelostí. Navíc vše nasvědčuje tomu, že jejich štěstí ještě poroste, protože jim právě byla kladně vyřízena žádost o adopci a jejich domov by se měl brzy rozrůst o nového obyvatele - jeden a půlletého chlapce Patrika. Jenže ejhle, nesmíme zapomínat na to, že celý tento proces má v pařátech úřad, a to občas znamená dost podstatné komplikace. Proto také do poklidné čtvrti místo mrňavého dareby přichází dareba patnáctiletý, s kriminální minulostí, a návdavkem homofobní, až to není hezké. A teď co s tím. Kupodivu i v tomto případě může pomoci jenom přesně, za to intenzivně dávkovaná láska. Jenže milujte někoho, kdo vám dává takové kapky. V hlavních rolích švédské komedie z roku 2008 vystupují Gustaf Skarsgard a Torkel Petersson

77% Lion, Austrálie/USA/VB, 2016

Pětiletý indický chlapec Saroo se ztratí ve vlaku, který ho odveze tisíce kilometrů od jeho domova a rodiny. Ocitne se v ulicích Kalkaty, kde se musí naučit sám a opuštěný přežít. Po strastiplné a nebezpečné cestě se na něj usměje štěstí a adoptuje si ho manželský pár z Austrálie. O pětadvacet let později, vyzbrojen jen hrstkou nejasných vzpomínek, neochvějným odhodláním a revoluční technologií Google Earth, se vydává na dlouhou cestu za svou ztracenou rodinou v daleké Indii.